

Beleidsplan Diaconie Hervormde Gemeente te Dirksland

Periode 2023 t/m 2028

Inleiding

Diaconaat vloeit voor uit de volkomen liefde van Christus voor zijn gemeente. Hij kwam in de wereld om te dienen en ontfermde zich over de mensen die in nood waren. In navolging van Christus is het de taak van de gemeente ervoor te zorgen dat niemand in de gemeente gebrek leidt. Een ander aspect van de navolging is het lenigen van lijden en nood in deze wereld. In de eerste christengemeente in Jeruzalem namen de apostelen deze taak op zich. Later werden voor deze taak diakenen aangesteld.

Het diaconaal beleid in onze gemeente wordt vormgegeven binnen de volgende aandachtsgebieden:

- dienen *door* de gemeente
- dienen *in* de gemeente
- dienen aan de naaste, dichtbij en ver weg

Deze aandachtsgebieden worden hieronder verder uitgewerkt. Aansluitend volgt een gedeelte over de middelen waarmee de diaconie haar taken kan uitvoeren. Tot slot volgt een totaaloverzicht met beleidsvoornemens.

1 Dienen door de gemeente

Het is de taak van de diaconie om de gemeente bewust te maken en houden van haar diaconale roeping. We doen dit door middel van:

1.1 Diaconale collecte in de eredienst

Ieder jaar wordt een collecterooster opgesteld en gecommuniceerd naar de gemeente. Door middel van de wekelijkse zondagsbrief, De Zaaier en de website wordt aandacht gevraagd voor deze collecte en informatie geboden over het betreffende doel. Doelen welke in aanmerking komen zijn:

- Verbreiding van het evangelie
- Zorg voor zieken, mensen met beperkingen, verslaafden, vluchtelingen, daklozen, armen
- Ontwikkelingshulp
- Noodhulp (bij rampen)

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Giftenpatroon in kaart brengen: geven mensen voldoende bewust? Sluiten collectiedoelen aan bij de beleving van gevers, is men vertrouwd en bekend met de gekozen doelen? Is er een relatie tussen doel en opbrengst. E.e.a. eventueel ondersteund door een enquête onder gemeenteleden. (gemeente contact)
- Onderzoeken van de praktische invulling van het collectemoment.

1.2 Deurcollecte met een per half jaar wisselend doel

Hiervoor komen specifieke zendingsprojecten in aanmerking (1^e halfjaar; buitenland) en (2^e halfjaar; binnenland). Bij de projecten wordt duidelijk verbinding gezocht met het doel. Voorbeelden hiervan zijn: presentatie tijdens collectemoment op de TV schermen, presentatie op gemeenteavond of voorafgaand aan kerkdienst, (uitwisseling)activiteit voor de jeugd.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Onderzoeken of we contacten kunnen aanleggen met zustergemeentes in binnen- of buitenland voor enerzijds financiële hulp maar ook praktische diaconale hulp waarbij mogelijk ook projectmatig de jongeren bij betrokken kunnen worden
- Beleid uitwerken voor de zendingsdoelen naast de GZB en IZB-projecten voor de deurcollectes

1.3 Ondersteuning van zendingswerkers, gezonden door onze gemeente.

De diaconie faciliteert de geldstroom van diverse te houden acties en collectes naar de zendingswerkers. Hierbij wordt aangesloten bij het gevoerde zendingsbeleid, zoals aangeboden door de zendingscommissie en vastgesteld door de kerkenraad. 1 diaken heeft zitting in de zendingscommissie.

1.4 Ondersteuning van diaconale en/of evangelisatie-activiteiten

Gemeenteleden welke participeren in diaconale en/of evangelisatie-activiteiten, bijvoorbeeld het plaatselijk evangelisatiewerk en Dabar, worden (financieel) ondersteund. Jaarlijks wordt 1 collecte bestemd voor de Eilandelijke Evangelisatie commissie, o.a. voor het Dabar-werk in Ouddorp.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Verder activeren van gemeenteleden om verslag te doen van hun diaconale activiteiten, 'in ruil voor' een donatie aan het betreffende doel.

1.5 Diaconale bewustwording stimuleren

Om verdere diaconale bewustwording en onderlinge betrokkenheid binnen de gemeente te stimuleren worden voorbeden voor elkaar in de eredienst gehouden. Jeugd wordt diaconaal bewust gemaakt en geactiveerd, door deelname aan projecten. Denk aan schoenendoosactie, kersttenties, jongerenavond met zendingswerker.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Diaconale vakantie (1): kan voor de jeugd diaconale (werk)vakantie worden georganiseerd of kan worden deelgenomen aan een dergelijke reis.
- Diaconale vakantie (2): het onder de aandacht brengen van diaconaal werk tijdens de vakantieperiode; bijvoorbeeld dienstdoen als verzorger/begeleider voor reizen van mensen met een beperking of ouderen.

1.6 Inloophuis De Oude Bieb

In 2015 heeft de diaconie het pand van de voormalige bibliotheek, Kapoenstraat 2, aangekocht. De doelstelling is het realiseren van een inloophuis en kringloopwinkel waar vanuit verder diverse activiteiten kunnen worden uitgevoerd. In eerste instantie is tussen diaconie en evangelisatiecommissie een werkverdeling afgesproken waarbij de diaconie faciliteert (exploitatie opstal, financieel beheer etc.) en de evangelisatiecommissie invulling geeft aan de activiteiten. In 2016 is "De Oude Bieb" officieel geopend en reeds nu wordt het aantal activiteiten en openingsuren gestaag uitgebreid.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- In samenwerking met de evangelisatiecommissie (de hoofdgebruiker van het pand) zal de diaconie zoeken naar aansluitende, (primair diaconale) activiteiten die ook vanuit het pand kunnen worden uitgevoerd. Te denken valt hierbij aan loketfunctie hulpdienst, formulieren spreekuur, talencursus, moestuinproject etc. etc.
- Opstellen meerjarig onderhoudsplan inclusief log boek van uitgevoerde activiteiten

(zie ook paragraaf 4.5, inzake beleid rondom exploitatie)

2 Dienen in de gemeente

De diaconie vervult een aantal concrete taken in de gemeente, deze zijn:

2.1 Dienen aan de avondmaalstafel

Vijfmaal per jaar wordt het sacrament van avondmaal gevierd binnen onze gemeente. Er wordt volgens een rooster gediend aan de tafel des Heeren. Ook in Vroonlande en Bestenwaard wordt het sacrament bediend, ook hier wordt gediend volgens een rooster.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Vieringen in Vroonlande worden door een handvol mensen bezocht. Kunnen we gemeenteleden vragen om eens aan te gaan in Vroonlande om een extra gevoel van gemeentezijn in te brengen bij deze viering? Periodiek zal de viering in beide te huizen worden geëvalueerd.

2.2 Kerkradio

Voor gemeenteleden die de kerkdienst (tijdelijk) niet kunnen bezoeken is er de kerkradio. Tegen een beperkte maandelijkse vergoeding wordt hiervoor een ontvanger geplaatst. Luisteraars van de kerkradio, welke niet in staat zijn een zondagsbrief of liturgie van de site te downloaden kunnen deze laten bezorgen. Hiervoor worden jeugd en andere vrijwilligers ingezet.

2.3 Kerstattentie voor 75+

De oudere gemeenteleden (75+) krijgen met kerst een bijbels dagboek en een attentie. Dit is een mogelijkheid om in gesprek te komen met de ouderen in de gemeente en op deze manier wordt blijk van verbondenheid gegeven aan de vaak eenzame oudere.

2.4 Aandacht voor doelgroepen

De diaconie ziet het als haar taak oog te hebben voor behoeften of noden bij ouderen, (langdurig) zieken, gehandicapten, alleenstaanden, asielzoekers en vluchtelingen

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Per diaconie vergadering een doelgroep agenderen ter bespreking: wat doen we (nog) (niet), wat kunnen we doen, wat is de actualiteit van de problematiek etc.
- Onderzoeken wat is de rol van de diakenen in de wijkteams?

2.5 Vervoersdienst

Voor gemeenteleden die de kerkdienst anders niet of moeilijk kunnen bezoeken wordt gezorgd voor vervoer. Voor bewoners van Elkersweide wordt gezorgd voor begeleiding.

¹ Diaken is aanspreekpunt voor de coördinatie van deze begeleiding

3 Dienen aan de naaste, dichtbij en ver weg

De diaconie wil direct en indirect dienstbaar zijn aan de naaste, we doen dit door:

3.1 Financiële ondersteuning aan personen

Personen welke financieel hulpbehoefstig zijn worden wanneer dit wordt gevraagd of gesignaleerd bezocht door twee diakenen. Vervolgens wordt in samenspraak met de overige diakenen vastgesteld welke individuele financiële oplossing geboden kan worden, bijvoorbeeld een betaling van huurschuld, verhuiskosten of het verstrekken van een renteloos voorschot. Deze personen worden verder zo goed mogelijk begeleid in het zoeken naar professionele hulp en overheidsvoorzieningen. Financiële ondersteuning vindt altijd incidenteel en eenmalig plaats, wanneer structurele er structurele noden zijn wordt naar andere oplossingen gezocht.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Met de toenemende armoede en mensen in de schuldsituatie onderzoeken wat we als diaconie meer kunnen betekenen voor bijv. voedselbank en schuldhulpmaatje en probleemsituaties eerder te signaleren.

3.2 Diaconale hulpdienst

De diaconale hulpdienst is ingesteld om vraag en aanbod van praktische ondersteuning aan elkaar te koppelen. Op deze wijze wordt voor personen gezorgd welke een praktische ondersteuningsvraag hebben.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- De aantallen hulpvragen die bij de hulpdienst worden aangemeld zijn laag. Een heel aantal hulpvragen zal gelukkig binnen bestaande netwerken worden opgelost, echter is ons vermoeden dat er nog wel verborgen vraag (en aanbod) aan elkaar gekoppeld kan worden. Vanwege overheidsbeleid zijn ook meer hulpvragen te verwachten. We willen de hulpdienst beter op de kaart zetten door meer en verbeterde communicatie en drempels verlagen om de hulpdienst aan te spreken.

3.3 Samenwerking met regionale organisaties

De diaconie werkt samen met regionale (zorg)organisaties en participeert in eilandelijke overleggen en initiatieven.

- Zieken- en ouderenzorg: identiteitsraden Nieuw-Rijnsburg, Het Van Weel Bethesda ziekenhuis, Ikazia Ziekenhuis, Zorgcentrum Bestenwaard, Stichting HDG
- Overleg met burgerlijke gemeente
- Verslavingsproblematiek: Eilandelijk project "veldwerker"
- Ontmoetingen met andere diaconieën op GO-West (Project SAGE)

Aandachtspunten in beleidsperiode:

- Diaconale betrokkenheid intensiveren bij lokale initiatieven op het gebied van armoede en verslavingsproblematiek in samenwerking met o.a. Youth for Christ G.O, Veldwerker, Kairos.
- Herbezinning positie diaconie in relatie tot Gochurch.

3.4 Zorg dragen voor de naaste wereldwijd

Zorg dragen voor de verre naaste dient op een goede en verantwoorde manier te gebeuren, ook als daar misschien geen direct zicht op is. Daarom steunen we die organisaties die daar hun werkterrein hebben en de plaatselijke situatie goed kunnen beoordelen en waar mogelijk kunnen verbeteren. We doen dit via de kerkelijke weg (Projecten van GZB, Kerk in Actie en Project 1027) en door betrouwbare particuliere hulporganisaties. We steunen bij voorkeur projecten die structurele verbeteringen bieden en de mensen niet afhankelijker maken.

4 Mensen en Middelen

Om invulling te geven aan de bestaande taken en die volgen uit bovenstaand beleid zijn mensen en middelen nodig. De diaconie wil deze op verantwoorde wijze inzetten.

4.1 Samenstelling college

Het college van diakenen bestaat uit minimaal 5 personen. Bij deze personen zijn de volgende algemene bestuurstaken belegd, te weten: voorzitter, secretaris en penningmeester. Voorts worden diaconale werkvelden en taakgebieden zoveel mogelijk logisch geclusterd zodat voor iedere diaken een werkbare, evenwichtige portefeuille ontstaat. Deze taakverdeling wordt jaarlijks geëvalueerd, afgestemd op de dan zittende diakenen, gaven en affiniteiten.

Het college vergadert tenminste vijfmaal per jaar of vaker indien de situatie daarom vraagt.

4.2 Spaargeld

Spaargeld wordt in eerste instantie niet direct gebruikt voor diaconale doelen. Dit geld is in het verleden verkregen uit legaten en giften en dient als financiële buffer voor noodgevallen in de toekomst. De jaarlijkse rente wordt in principe wel aan diaconale doelen besteed.

4.3 Landerijen

Landerijen worden bij voorkeur verpacht of verhuurd aan personen die hun hoofdinkomsten uit de landbouw halen en lid zijn van de Hervormde Gemeente van Dirksland. Op verantwoorde wijze dient een zo hoog mogelijk rendement uit dit bezit gehaald te worden. De huur- en pachtbrenngsten worden, na aftrek van de kosten voor instandhouding van deze onroerende goederen, in principe aan diaconale doelen besteed.

Het beleid is om land niet te verkopen, maar in eigendom te houden. Deze eigendommen blijven relatief gezien waarde houden ten opzichte van de markt.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

Onderzoeken of het investeren in woning(en) voor diaconale doeleinden gewenst is

4.4 Erfpacht

De netto-opbrengsten van de erfpachten worden, na aftrek van de kosten voor instandhouding van deze erfpachten, in principe aan diaconale doelen besteed. Het beleid is om erfpacht af te laten kopen door de erfpachter, door middel van de verkoop van het 'blote eigendom'. Reden hiervoor is dat de (zeer oude, eeuwigdurende) erfpachtcontracten geen indexeringsclausule kennen en de opbrengsten erg laag zijn. Het geld wat vrijkomt bij deze transacties wordt gereserveerd voor de uitvoering van lokale diaconale projecten.

In 2015 is dit beleid verder gedetailleerd, hierbij is vastgesteld wat de afkoopsom is per perceel en zijn de erfpachters hiervan in kennis gesteld. Ook worden aan erfpachters geen erfpachtverklaringen meer afgegeven. Wanneer de financiering van opstallen (hypotheek) hierdoor wordt gehinderd, kan de erfpachter kiezen voor een nieuw erfpachtcontract met een naar huidige maatstaven redelijke canon.

4.5 Exploitatie "De Oude Bieb"

Voor het pand aan de Kapoenstraat 2, "De Oude Bieb", is een gebruikersovereenkomst opgesteld met de evangelisatiecommissie. Deze overeenkomst geeft kader voor de wijze van exploitatie, rechten en plichten. Met betrekking tot de exploitatie is vastgesteld dat deze vanaf 1 januari 2018 kostendekkend dient te zijn, hoofdzakelijk door middel van opbrengsten uit de kringloopwinkel en/of giften. Wanneer dit niet het geval is, kan de diaconie besluiten tot beëindigen van de overeenkomst. Met de evangelisatiecommissie is verder afgesproken dat de activiteiten die vanuit "De Oude Bieb" worden georganiseerd binnen de exploitatie van de diaconie worden verantwoord.

Aan het einde van het jaar na vaststelling van de jaarresultaten wordt overleg gevoerd met de evangelisatiecommissie over de activiteiten en financiële situatie

4.6 Exploitatieresultaat

Elk kalender jaar wordt ernaar gestreefd, dat het exploitatieresultaat op nihil uitkomt, waarbij alle inkomsten worden uitgegeven aan diaconale doeleinden.

4.7 Verantwoording gevoerde financieel beleid

Conform de landelijke richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland wordt er jaarlijks een jaarrekening en begroting opgesteld, waarin verantwoording wordt afgelegd van het gevoerde en goedkeuring gevraagd voor het te voeren beleid. Na vaststelling door de kerkenraad, liggen deze voor gemeenteleden ter inzage bij de boekhouder.

Aandachtspunten in beleidsperiode:

De diepgang van de controle van de jaarrekening wordt sinds het jaar 2022 bepaald door wegingsfactoren te koppelen aan de hoogte van een balanspost. Voor het jaar 2022 is de diaconie ingedeeld in de controle categorie groot. Wanneer meerdere jaren aan deze controle categorie wordt voldaan, moet de controle worden uitgevoerd door een externe accountant. Over de verdere invulling hiervan zal een besluit moeten worden genomen.

5 Overzicht beleidsvoornemens

Hieronder wordt een overzicht gegeven van alle benoemde beleidsvoornemens voor de periode. Deze zijn in meer detail terug te vinden in bovenstaande paragrafen.

Dienen door de gemeente

1. Giftenpatroon in kaart brengen: geven mensen voldoende bewust? Sluiten collectiedoelen aan bij de beleving van gevers, is men vertrouwd en bekend met de gekozen doelen? Is er een relatie tussen doel en opbrengst. E.e.a. eventueel ondersteund door een enquête onder gemeenteleden. (gemeente contact)
2. Onderzoeken van de praktische invulling van het collectemoment.
3. Verder activeren van gemeenteleden om verslag te doen van hun diaconale activiteiten, 'in ruil voor' een donatie aan het betreffende doel.
4. Diaconale vakantie (1): kan voor de jeugd diaconale (werk)vakantie worden georganiseerd of kan worden deelgenomen aan een dergelijke reis.
5. Diaconale vakantie (2): het onder de aandacht brengen van diaconaal werk tijdens de vakantieperiode; bijvoorbeeld dienstdoen als verzorger/begeleider voor reizen van mensen met een beperking of ouderen.
6. In samenwerking met de evangelisatiecommissie (de hoofdgebruiker van het pand) zal de diaconie zoeken naar aansluitende, (primair diaconale) activiteiten die ook vanuit het pand kunnen worden uitgevoerd. Te denken valt hierbij aan loketfunctie hulpdienst, formulieren spreekuur, talencursus, moestuinproject etc. etc.
7. Opstellen meerjarig onderhoudsplan inclusief log boek van uitgevoerde activiteiten

Dienen in de gemeente

1. Vieringen in Vroonlande worden door een handvol mensen bezocht. Kunnen we gemeenteleden vragen om eens aan te gaan in Vroonlande om een extra gevoel van gemeentezijn in te brengen bij deze viering? Periodiek zal de viering in beide te huizen worden geëvalueerd.
2. Per diaconie vergadering een doelgroep agenderen ter bespreking: wat doen we (nog) (niet), wat kunnen we doen, wat is de actualiteit van de problematiek etc.
3. Onderzoeken wat is de rol van de diakenen in de wijkteams?

Dienen aan de naaste, dichtbij en ver weg

1. Met de toenemende armoede en mensen in de schuldsituatie onderzoeken wat we als diaconie meer kunnen betekenen voor bijv. voedselbank en schuldhulpmaatje en probleemsituaties eerder te signaleren.
2. De aantallen hulpvragen die bij de hulpdienst worden aangemeld zijn laag. Een heel aantal hulpvragen zal gelukkig binnen bestaande netwerken worden opgelost, echter is ons vermoeden dat er nog wel verborgen vraag (en aanbod) aan elkaar gekoppeld kan worden. Vanwege overheidsbeleid zijn ook meer hulpvragen te verwachten. We willen de hulpdienst beter op de kaart zetten door meer en verbeterde communicatie en drempels verlagen om de hulpdienst aan te spreken.
3. Diaconale betrokkenheid intensiveren bij lokale initiatieven op het gebied van armoede en verslavingsproblematiek in samenwerking met o.a. Youth for Christ G.O, Veldwerker, Kairos.
4. Herbezinning positie diaconie in relatie tot Gochurch.

Mensen en Middelen

1. Onderzoeken of het investeren in woning(en) voor diaconale doeleinden gewenst is.
2. De diepgang van de controle van de jaarrekening wordt sinds het jaar 2022 bepaald door wegingsfactoren te koppelen aan de hoogte van een balanspost. Voor het jaar 2022 is de diaconie ingedeeld in de controle categorie groot. Wanneer meerdere jaren aan deze controle categorie wordt voldaan, moet de controle worden uitgevoerd door een externe accountant. Over de verdere invulling hiervan zal een besluit moeten worden genomen.